

FEL I SVENSKA LÄROBÖCKER

En ny rapport visar att elever i gymnasieskolan inte får korrekt information om Västsahara, Afrikas sista koloni. I 20 av 25 granskade läroböcker i samhällskunskap, historia och geografi nämns inte Västsahara överhuvudtaget.

Läroböckerna ger den felaktiga bilden att alla kolonier i Afrika har blivit självständiga. I själva verket är Västsahara, i strid med internationell rätt, till stora delar ockuperat av Marocko sedan 1975.

I rapporten granskas 25 böcker och bokserier från de förlag som är störst på gymnasielitteratur. Genomgående är att Västsahara varken nämns i löpande text eller märks ut korrekt på kartorna. Läroböckernas formuleringar ger i stället intrycket av att alla kolonier i Afrika blev självständiga under 1900-talet. Till exempel står det i boken "Samband historia plus"; "Efter andra världskriget blev kolonierna i Afrika och Asien så småningom självständiga". I "Historiens ansikte" hittar man följande påstående; "År 1980, med Sydrhodesias (senare Zimbabwe) frigörelse, hade samtliga stater nått självständighet". Inte i en enda av de granskade läroböckerna står det uttryckligen att Västsahara fortfarande är en koloni.

Marocko ockuperar två tredjedelar av Västsahara sedan 1975. En stor del av den västsahariska befolkningen flydde under Marockos invasion och bor sedan dess i flyktingläger i Algeriet. De västsaharier som bor kvar i den ockuperade delen av Västsahara får sina mänskliga rättigheter kränkta dagligen. Västsaharierna har den internationella rätten på sin sida. Över ett hundra FN-resolutioner slår fast att Västsahara har rätt till självständighet. Varken FN eller något land i världen erkänner Marockos rätt till Västsahara. Internationella domstolen i Haag underkänner Marockos anspråk på Västsahara. Att ett så tydligt exempel på brott mot mänskliga rättigheter och internationell rätt osynliggörs i svenska läromedel är uppseendeväckande.

Fel eller ingen information alls om Västsahara i svenska läroböcker.

Endast i tre av 25 de granskade läroböckerna förekommer Västsahara i löpande text. Men även där Västsahara nämns så är informationen knapphändig eller felaktig.

I en lärobok skriver man att Västsahara är ockuperat men man räknar inte Västsahara som en stat eftersom den enligt författarna inte har erkänts av andra länder. I själva verket har Västsahara erkänts av ett 80-tal länder och i Sverige finns ett riksdagsbeslut om att erkänna Västsahara.

I en annan lärobok nämns att FN:s fredsbevarande styrkor finns i till exempel Västsahara. Men att även skriva att FN-styrkan i Västsahara finns på plats sedan 1991 och därmed är en av de längsta FN-operationerna någonsin skulle ge en fördjupad bild.

I en geografibok står det Västsahara inom parentes i ett stycke om fosfor: "Nästan alla brytvärda fyndigheter av fosfor finns samlade i ett fåtal länder: Marocko (med det ockuperade Västsahara), Kina, Algeriet...". Marocko vill inte redovisa sina egna fyndigheter. En stor del av fosfatfyndigheterna finns i Västsahara och exploateras, precis som andra naturresurser i Västsahara, illegalt av Marocko.

Sveriges gymnasieelever har rätt att få korrekt och relevant kunskap om viktiga skeenden i omvärlden. Det är läromedelsföretagens ansvar att säkerställa att läroböcker håller hög kvalitet och kunskapsnivå.

**Julia Finér, ordförande
Emmaus Stockholm,**

**Natasa Mirošević, ordförande
Föreningen Västsahara,**

**Sonja Gardefjord, ordförande
Kommittén för Västsaharas kvinnor,**

**Magnus Haukland, ordförande
Emmaus Gävleborgs biståndsgrupp,**

**Njenga Gikanga, ordförande
Brödet och fiskarna Västerås.**

Tidigare publicerad i ETC 27/10